

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzljavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Dunaj 2. Iz vseh deželnih glavnih mest se poroča o slavnostnih božjih službah, pri katerih so bili navzoči deželni glavarji, župani, oblasti in korporacije. Današnji dan se je slavil tudi z nebrojnim šolskimi slavnostmi. Hiše so povsod bile okrašene zastavami. V mnogih krajih so imeli slavnostne predstave, slavnostne seje, izročevale so se udanostne adrese in častitke s prošnjo, naj se položijo na podnožje trona; delile so se jubilejne kolajne državnim uradnikom in vojaštvu.

Dunaj 2. Iz Madrida, Aten, Sredea, Stuttgarta, Milana in Geneve prihajajo poročila o cerkvenih slavnostih povodom cesarjevega jubileja, na katerih so bili navzoči diplomatski dostojanstveniki in poslaniki avstro-ogerski.

Dunaj 2. Ustanove povodom cesarjevega jubileja znašajo dosedaj preko 30 milijonov.

Dunaj 2. Ob 8. uri zvečer so z galerije votivne cerkve pozavnisti igrali najprvo Ave Marijo, potem, o nepopisnem veselju in gromovito pohvalo neštevilne množice, ljudsko himno, kateri se je pridružil tudi občinstvo, ki je bilo med entuzijastičnimi »Hoeh«-klici.

Iz vseh pokrajin v Avstriji poroča brzljav o slavnostnih razsvetljavah mest in trgov, ki so bile včeraj in danes, ali tudi oba dneva, o vsakovrstnih činih udanosti, med temi o odkritju cesarske podobe v Olomueu. Tudi v Budimpešti in v vseh mestih v pokrajini, da, celo v vsaki občini, je danes slavilo prebivalstvo cesarjev jubilej.

Iz inozemstva, iz najbolj oddaljenih dežel dohajajo poročila o slavnostih današnjega dne. Iz Berlin, Rima, Petrograda, Sredea, Carigrada, Washingtona, Londona, Kodanja, Cetinja se poroča o sprejemih pri avstro-ogerskih diplomatskih zastopstvih, kjer so suvereni in mestni glavarji deloma osebno, deloma po zastopnikih izrazili svoje čestitke. Skoraj vsi vladarji in mestni glavarji so poslali pozdravne brzljavke avstrijskemu cesarju.

Petrograd 2. Slovesni službi božji, povodom petdesetletnice cesarja avstrijskega, so prisustvovali člani carske hiše, diplomatje, minister za zunanje stvari in še več družih dostojanstvenikov, kakor tudi člani avstro-ogerskih kolonij.

Pariz 2. V komori se je navzlic pogovorom ministerskega predsednika Dupuyja z 243 proti 228 glasovi izrekla nujnost za predlog, ki zahteva, naj se voli v senat potom občne volilne pravice.

Pariz 2. Komisija za carino je jednoglasno sprejela trgovinsko pogodbo z Italijo.

Cesar Viljem II. na Turškem.

»Slovanski svet« je priobčil pod tem naslovom veleznimiv članek, iz katerega je plastično razvidna vsa zgrešenost treba naše vnanje politike. Le malo zdrave razsodnosti in vsakomur morajo stopiti pred oči posledice, ki morajo priti za tako politiko. O tem, na kar kaže tu dalekogledni člankar »Slov. Sveta«, naj bi razmišljali državniki in — cerkveni dostojanstveniki. Kajti naraščanje velikonemške moči znači veliko nevarnost na dve strani: znači nevarnost za našo gospodarsko življenje; zajedno znači veliko nevarnost tudi sferi naših političkih interesov na Vztoku. Toda ne pozabimo, da se to ve-

likonemško stremenje po vplivu na Vztoku vrši vsopredno in soglasno z enakim stremenjem na vse strani sveta, in je torej le eden harmonično popolnajoči člen vse velike politike nemške. Čim pa je tako, moramo biti uverjeni, da ta velikonemška politika, ako ne najde o pravem času primernega odpora pri vseh onih, katerim je nevarna, mora naši državi polagoma izpodmakniti vsako ugledno stališče v mednarodni svetovni politiki. To bi bila jedna stran, katera mora brigati državnik. Druga stran je verska. Glavarji katoliške cerkve naj nikar ne prezrejo dejstva, da se velikonemška politika zida na podstavi protestantizma, kakor dokazuje jasno članek v »Slov. Svetu«. V isti meri kakor se nam je bati velikonemške ideje z narodnega, političkega in gospodarskega stališča, v isti meri moramo biti nasprotni temu gibanju s katoliško verskega stališča. Naši brižni katoliki bi pač dobro storili, da ne bi obračali svojih skrbnih oči le na Poljake v Rusiji, ampak da bi se brigali nekoliko intenzivneje za to, kar se snuje — v Berlinu.

Članek v »Slov. Svetu« slove:

»Nemčija deluje in napreduje na zvonj z »vzorno nedelavnostjo«. Velik sled te »nedelavnosti« pokazuje tudi sedaj završeno potovanje Viljema II. na Turško, specialno v Carigrad in Jeruzalem.

O tem potovanju in njegovih nasledkih je nemška javnost že rano prošlega poletja razpravljala na široko in intenzivno. Od začetka so velikonemške novine bolj najivno in odkrito naštevale dobičke, ki jih donese romanje Viljema II.; to pa se je zdelo nemški diplomaciji škodljivo; zato so v času potovanja nemški listi bolj molčali ter opisovali bolj zvonjanosti, nego pa jedro namer in ciljev, ki jih je imelo v resnici potovanje posvetnega in duhovskega poglavarja protestantskega pruskonemškega cesarstva. Formalno je šel Viljem II. blagoslovit novo protestantsko cerkev Odršenikovo, sezidano v Jeruzalemu. Ta točka je dala povod razgovoru o protektoratu katolikov v turških deželah. Doslej je Francija izvrševala pokroviteljstvo nad katoliki v Turčiji, in papež Leon XIII. je imel priliko, posebej povdarjati francosko pravo do tega protektorata. Nemška diplomacija je pa na to pozvala svojega zastopnika v Vatikanu v domovino in s tem dala Kuriji umeti, da se ne zлага z njo gledé na francoski protektorat tudi velikonemških katolikov, in ti so takoj soglašali z nemško zvonjanjo politiko, torej so se tudi oni obrnili proti izjavi papeža Leona XIII.

Viljem II. je potem v Jeruzalemu povdaril sam, da Nemčija je dandanes silna dovolj, da more sama varovati svoje podanike na tujem, torej tudi nemške katolike. Deputacijam nemških naseibin je priporočal še posebej, naj se obrnejo le do njega v svojih potrebah in stvareh; saj vidi, da Nemčija je močna in kaže svoje sile tudi v vzhodni Aziji.

Da bi pridobil tudi katolike v Velikonemčiji in pomiril Vatikan, dosegel je od Sultana kos svete zemlje v Jeruzalemu, tisti sv. kraj, na katerem, kakor pravi staro poročilo, je v Bogu zapala Marija Devica. To zemljišče je Viljem II. podaril na razpolaganje nemškim katolikom v Jeruzalemu. Takoj je o tem obvestil velikonemškega kardinala Koppa in Leona XIII. Oba seveda sta

se zahvalila, prvi v soglasju z svojim mišljenjem, Leon XIII. pa v soglasju z diplomatsko vladnostjo. To delo je Viljem II. mojsterski izvršil, in protestantizem je v Jeruzalemu odslej v vrsti drugih starih veroizpovedanj. Nemške, množične se naselbine so dobile tudi v protestantski cerkvi novo moralno podporo v turških deželah in zlasti na svetih mestih.

Na zvonj se je pokazala pot Viljema II. v Jeruzalem kakor pravo romanje; saj je prišel v Jeruzalem kakor poglavar svoje protestantske cerkve. Površno bi mogli misliti, da se je to romanje vršilo v takem smislu, kakor so se v srednjem veku pošiljale križarske vojske v sv. dežele, da bi jih osvobodile izpod mohamedanske oblasti. No, dejanski je med cilji križarskih vojsk in romanjem Viljema II. osnovna ali fundamentalna razlika. Križarske vojske so namerjale osvoboditi sv. zemljo in ravno s tem oslabiti mohamedansko silo; Viljem II. pa je šel dosežat specifično protestantske velikonemške interese in radi teh interesov utvrjevati — Turčijo in mohamedanstvo.

Velikonemčija pošilja že davno svoje častnike v turško armado, da bi se ta okrepila za brambo po zapadnoevropskem načinu. Sedaj je bila cesarjeva pot najprej v Carigrad, in tu se je ponovilo in še posebej krepilo prijateljstvo Nemčije s Turčijo; Viljem II. pa Sultan še nista mogla dovolj zahvaljevati drug drugemu na sklenjenem prijateljstvu, in ob slovesu iz sv. dežel je Viljem II. povdarjal s povzdignjenim glasom, da on z svojo Nemčijo ostane vedno prijazen s Kalifom, t. j. turškim Sultanom, kateri je na čelu 300 milijonom mohamedanskega sveta.

Po takem je dobil turški Sultan in ves mohamedanski svet spet posebno oporo in, rekli bi, zaščito Velikonemčiji in njeni rastoči svetovni politiki. Zato pa dobi ista Velikonemčija veliko plačilo od Turčije in moralno podporo od mohamedanstva. Omenjeni košček sv. zemlje v Jeruzalemu je bil prvi, na zvonj vidni dar. Oduševljenje mohamedancev ob potovanju Viljema II. je bilo vsopredno drugo očitno znamenje tega Nemčiji ugodnega plačila. Tretji in najvažniši dokaz turškega plačila pa je v tem, da Velikonemčija sme odslej še v večji meri in popolnoma svobodno zasajati svoje naselbine po vsej Mali Aziji, do Evfrata in proti jugu do Rudečega morja. Velikonemške družbe zidajo in bodo zidale nadalje v turški Aziji železnice in s tem pripravljale Velikonemčiji najugodnejše pozicije za njeno trgovino in obrt. Viljem II. je tudi z vso zavestjo priporočal, naj bodo nemške naselbine i nadalje delavne, marljive; takó bodo nosile nemško kulturo v te zanemarjene turško-azijatske zemlje, in mohamedanci jih bodo uvaževali radi tega. Dobro se jim bode godilo, in kedar bi se jim pripetila krivica, imajo v velikonemški domovini cesarjevo zaščito zagotovljeno.

Nemškim naseljencem in podjetnikom se takó odpira tisti novi svet, na kateri so mu kazali in kažejo nemški politički ekonomski mislitelji. »Drang nach Osten« je napravil z romanjem Viljema II. nov korak na poti k svojim velikim ciljem v svetovni politiki.

Ta politika bode vplivala v bodočnosti tudi iz turške Azije v Evropo, kakor iz Evrope v Azijo. Zveze Nemčije se bodo vršile po razmerah novih, tudi v Turčiji pridobljenih pozicij.

Danes je tudi bolj okornemu političnemu razumu jasno ali bi moglo biti očitno, da nemški »Drang nach Osten« se bliža svojim ciljem v jugovostoku. Evropski in zapadni ali turški Aziji s tem, da z jedne strani množi svoje zasede na Balkanu, je mame trg za trgov avstro-ogerski in ruski sferi, z druge strani pa hoče prodreti od Male Azije na isti Balkan. Balkan in Mala Azija prideta tako pod nemški vpliv, najprej gospodarski, potem politično gospodarski, naposled obči političski. Nemška kultura s svojim protestanti-zmom pa je kvas vsemu temu mnogostranskemu delovanju in naporu.

Rusija je za osvobodjenje narodov na Balkanu in v Mali Aziji prelivala potoke krvi svojih stotisočih sinov in je poleg tega na stotere milijone žrtvovala v ta namen. Njej je nasprotna jej diplomacija že večkrat odtegnula to, kar bi jej moralo pripadati vsled njenih zmag in žrtev in vsled obče-politiških dejstev in vzrokov; Avstro-Ogerska je takisto bliže Balkanu in Mali Aziji; a ne Rusija, ne Avstro-Ogerska nimati no tu, ne tam tistih dobičkov in pozicij, ki si jih pridobiva Nemčija bez žrtev na krvi in blagu. Napadni zistem v Avstro-Ogerski, dandanes še posebe duvalizem, je postavljaj Avstro-Ogersko v nasprotje z Rusijo; v tem ko ste se ti dve velesili gledali kri-žem, se je Bismark smejal in se smeje danes veliko-nemška diplomacija, da je sedaj pri kostanju, ka-teri so jej pekli drugi.

Bismarek je bil mojster, da je držal Ru-sijo in Avstro-Ogersko v stalnem na-protstvu. Ob takem položaju in razpoloženju je mogel on z vsem pravom trditi, da Nemčiji ni treba radi politike na Balkanu žrtvovati niti jed-nega pomorjanskega vojaka prostaka; saj za veli-ko-nemške interese so delovali drugi.

Vse, kar dosega Nemčija sedaj s svojo »vzorno nedelavnostjo«, vrši se v Turčiji in na Balkanu pred vsem na škodo slovanskih narodov in njih držav.

Evropa je zakrivila v srednjem veku vsled verskih in političnih navskrižij, da se je mohame-danstvo utrdilo v Evropi; dandanes se vzdržuje isto mohamedanstvo z gnjilo Turčijo vred vsled sličnih navskrižij. Najočitniše pa sedaj Turčijo in mohamedanstvo podpira Velikonemčija, in to je najočitniše pokazalo in razkrilo sedanje potovanje in romanje Viljelma II. v Carigrad in Jeruzalem.

Protestantizem nemški je postal zaščitnik mo-hamedanski in turški za dobičke, ki jih Veliko-nemčija dobiva bez prolihanja krvi in gmotnega žrtvovanja. Rusija, Avstro-Ogerska in vse Slovan-stvo pa ima najtehtnejših vzrokov, da premišluje o novi dejanski etapi Velikonemčije v mohamedan-skem, specijalno turškem svetu.

Politični pregled.

V Trstu, dne 3. decembra.

Deželni zbori. V dunajskih novinah čitamo, da se državni zbor odloži že 18. decembrom, a pod konec tega meseca da se skličejo deželni zbori, da se jim prečita cesarsko pismo, katerim se cesar zahvaljuje za adrese in čestitke, došle mu po-vodom 50-letnice vladanja Njegovega. Deželni zbori naj bi zasedali kakih 5 tednov, tako, da bi se dr-žavni zbor zopet sešel začetkom februarja 1899.

Znamenita stoletnica. Dne 13. t. m. bode sto let od onega znamenitega dne v zgodo-vini Avstrije, ko so zmagonosne ruske čete preko-račile meje Galicije, hiteče avstrijskim četam na pomoč. Dne 12. decembra 1798. je 60.000 ruskih mož pod poveljstvom generala Suvarova pre-koračilo meje Galicije proti nadutemu predstavljaju prve francoske repulike (Napoleonu). Na bojnih poljanah v Italiji, v Švici in v Nizozemski je pro-lival Slovan svojo dragoceno kri v obrambo osred-nje Evrope, a v nagrado mu je sedaj, da se v zgodovini onih, katerim je pomagal, bagatelizujejo in potajujejo vsa junaška dela njegova.

Dočim so združene vojske osvojile vso gor-njo Italijo celó do Genove, pa je to sloga in po-bratimstvo orožja zmešala neprevidnost in nadutost avstrijskega generala Fröhlicha povodom zav-zetja Jakina. Tu se je porodil razdor, tu se je raztrgala zveza na radost in srečo oholega Bonaparte. Od tedaj je začela sijati Napoleonova zvezda in glasovita ter za nas nesrečna bitka pri Marenga je bila prva posledica omenjeni neslogi in razdoru. Da ni bilo tega nesrečnega razdora, bile bi se Na-

poleonu brez dvoma zmešale vse one velike osnove, kateri je oživil tvoril pozneje toli zmagonosno na sramoto in nesrečo mnogih narodov. Danes gotovo ne bi govorili o požaru Moskve, o groznih bitkah pri Lipskem, Waterloo in mnogih drugih.

To opozarjanje na tovarištvo avstrijsko-ruskih čet proti skupnemu neprijatelju je gotovo jako umestno prav v sedanji čas, ko nam je došel po-ziv najmočnejega vladarja Evrope, da bi se izvelo splošno razoroženje — poziv do vseh vladarjev prosvitljenega sveta, da se tako prepreči grozno prolihanje človeške krvi. Ta poziv plemenitega vta-darja največje slovanske države morali bi pozdraviti iskrenim oduševljenjem vsi oni, katerim je pover-jena usoda Evrope. Prav z ozirom na zmagonosne vspehe Amerike proti evropskim državam je po-trebno, da so te države zložne, da morejo vsklik-niti oholim Amerikancem, da nimajo ničesar iskati v starem svetu. Tudi ob tej priliki bi se morali spominjati krmilarji Avstrije, da nikjer v zgo-dovini iste ne vidimo Rusije med so-vražniki Avstrije!!

Odgovorom grofa Thuna na interpelacijo radi izganjanja avstrijskih podanikov iz Prusije se lavijo — naravno — vsi nemški listi gori v rajhu »strahu božjega«. Le par izjem je, ko so dotični listi vendar toliko pristopni glasu pravice in dolžne obzirnosti, da odgovoru grofa Thuna ne odrekajo naravnost opravičenosti. Vsi drugi pa se bavijo z rečenim odgovorom na način, kakor da smo res že sami vazali Prusije in kakor da se umeje samo ob sebi, da oni, inozemci, smejo delati — po svojih agitatorjih —, kar hočejo v tej naši državi, dočim oni ne trpe v svojih deželah niti mirnih, le svojemu gospodarstvu živečih avstrijskih podanikov.

Tako pravi n. pr. »Kölnische Zeitung«, da Nemčija ne more mirno gledati priseljevanja Če-hov in Poljakov v nemške dežele, ker mora ču-vati njih nemški značaj. In te pravice do branjenja nemškega značaja da se hoče posluževati tudi v bodoče.

Oni hočejo torej braniti svoj nemški značaj torej imenujejo to: »svojo pravico«; na drugi strani pa smatrajo menda tudi za svojo »pravico«, da nam pošiljajo v naše dežele agitatorjev, ki drznimi go-vori in najbrezobraznejim nastopanjem ulivajo v avstrijsko-nemške mase strup izdajstva, tako, da izvestni sestanki in slavnosti, zlasti mej češkimi Nemci, nimajo na sebi ni lasu več — avstrijskega značaja! Za take emisije svoje zahtevajo oni vse obzirnosti, vsega varstva, in to bi bil krik, ako bi avstrijske oblasti skrivile le jeden sam las kakemu takemu pruskemu falotu! Oni pa postopajo z na-šimi naravnost — nehumanno! Tako izgleda pru-ska — aroganca!!

Domače vesti.

Cesarjev jubilej na finančnih uradih v Trstu. Pišejo nam: Povodom cesarjevega jubileja so se zbrali včeraj uradniki finančne direkcije in iste podrejenih uradov v dvorani, namenjeni za seje, ki je bila primerno odličena. Dvorni svetnik in finančni ravnatelj Zimmermann je obgovoril uradnike, predno so se jele deliti spominske sve-tinje. Donenje orgelj in zvoki zvonov zvane danes mogočno po vseh gajih naše domovine, po vsej širni ljubi Avstriji. Slavje, kakoršno praznujejo na-rodni le redkokedaj, časten dan, kakoršnjih knezi do-življajo le poredkoma, napočil je danes Avstriji in z milijonov ustnic doni danes »Bog obvari«, naša cesarska pesem. Sledeči nagonu svojega srca, ki toplo bije za ljubljene cesarja, katerega spoštu-jemo kakor svojega očeta in kateremu služiti z vsemi svojimi močmi in z vso možko zvestobo je nas vseh največi ponos, zbrali smo se tu na slav-nosten način, da slovesno izjavimo svojo zvestobo, svoje spoštovanje in svojo ljubezen do svojega ce-sarja, za njega, čegar vse mišljenje in prizadevanje je posvečeno blaginji države in njenih narodov, za njega, ki je nam vsem najjasnejši izgled vestnega spolnjevanja svojih dolžnosti; za njega, ki se je v urah najhuje žalosti in globoke boli spomnil svoj-jih zvestih služabnikov in ki nam je zopet današ-njega dne podal poseben znak Svoje cesarske milosti, jubilejsko svetinjo, katero vsprejmete sedaj, gospodje moji in jo boste nosili odslej v veden spomin na današnje slavje naše domovine. Bolj nego kedaj poprej nam silijo danes na ustnice najtop-leje srčne želje in z milijoni in milijoni zvestih Av-

strijev molimo danes Boga, da nam še dolga, dolga leta ohrani našega ljubljene cesarja! In nadahnjeni to željo, dajte, da se pridružimo gla-snemu vskliku, ki doni danes po vsej Avstriji. Njegovo Veličanstvo, naš najmilostljivi gospod in cesar, Fran Josip I., naj živi!

Gorupova ustanova. V proslavo včerajšnjega veselega dne je velezaslužni slovenski mecen, gospod Josip Gorup, daroval, kakor smo že poročali, znatno svoto 30.000 gld. v ta namen, da se iz obresti od nje napravijo štiri ustanove po 300 gld., imenovane »cesarja Franca Jožefa jubilejske usta-nove«, in do katerih imajo pravico slovenske na-rodnosti gojenci na trgovskih akademijah na Du-naju, v Gradeu, v Trstu in v Pragi, a če bi se kdaj trgovska akademija ustanovila v Ljubljani, tudi gojenci na tej akademiji. V dolžnost pa si štejejo v današnji dan zagotoviti visokospoštova-nega gospoda ustanovitelja, čegar veleudni rado-darnosti in požrtvovalnemu rodoljubju se ima slovenski narod zahvaliti za toliko bogatih ustanov in velevažnih naprav, da je ves narod tudi njegov najnovejši dar sprejel z najiskrenejšo hvaležnostjo, katera nikdar ne mine. Slava dičnemu mecenu Josipu Gorupu! Po »Slov. Nar.«

Veledušen dar. Vladika Josip Juraj Strossmayer v Djakovu podaril je ljublan-ski občini 1000 gld., da dá izvršiti v mestni dvo-rani sliko, ki bi predstavljala alegorično podobo, kako so Slovenci po politični upravi med seboj ločeni in kako so v zvezi s Hrvati po njih idejah itd. — Na predlog odbornika dr. Ivana Tavčarja je občinski svet irekel zajsrečnejšo zahvalo vladiki Strossmayerju, temu vzornemu Slovanu. — Slava mu!

Odlikovanja povodom jubileja cesarje-vega. Nadalje so dobili na Primorskem:

red železne krone II. vrste škof dr. Ivan Flapp v Poreču;

red železne krone III. vrste: držav. poslanec Basevi, namestništvena svetovalec Czermack in Jettmar, ravnatelj Lloydovega arzenala Ko-dolitsch, višega dež. sodišča svetnika vitez Vi-sini in dr. Pflügel ter guberijalni svetnik na pomorski vladar dr. Peter Rešetar in dr.;

viteški križ Fran Josipovega reda: viši fi-nančni inspektor dr. Kober, viši ravnatelj kaz-nilnice v Kopru Loy, dekan Anton Nizič v Čepiču, župan dr. Rizzi v Pulju, okrajni glavar pl. Rossetti v Pulju, hišni posestnik Josip Vidič v Trstu, državni pravdnik v Gorici Štefan Vidulich in dr.;

naslov vladnega svetnika je dobil ravnatelj držav. obrtne šole v Trstu, Hesky;

zlati križec za zasluge s krono: glavni dav-kar Andrejčič v Gorici, poštni upravitelj Frank v Pulju, adjunkt na pomožnih uradih fi-nančne direkcije v Trstu, Fran Perozzi in dr.;

zlat križec za zasluge: poštni kontrolor Fran Leban v Gorici, župan F. Logar v Srpencu, veleposestnik Ivan Milloch pri Miljah in dr.;

srebrni križec za zasluge s krono: poštni ekspedijent A. Peschier, čevljar L. Rauber, strojevodja južne železnice Vogrič (vsi iz Trsta) in dr.;

srebrni križec za zasluge: kamenosek Biz-jak v Trstu, listonoša Fliegl v Trstu, paznik Orel v kaznilnici v Kopru in dr.;

na Kranjskem so dobili: deželni glavar dr. Oton Detela plemstvo;

red železne krone III. vrste mej drugimi: dež. odbornika Ivan Murnik in dr. Fran Pa-pež, držav. poslanec dr. Andrej Ferjančič;

viteški križec Fran Josipovega reda mej dru-gimi: Josip Gorup na Reki, držav. posl. Fran Povše, župnik Ivan Rozman, Luka Svetec, ravnatelj Ivan Šubie;

naslov šolskega svetnika: ravnatelj gimnazije v Novem mestu Fran Detela;

zlati križec za zasluge: dež. posl. Primož Pakič, Alojzij Pogačnik, župan v Cerknici, Friderik Vičič, župan v Postojni.

Nadalje so odlikovani: Tajna svetnika sta postala bivši podpredsednik zbornice poslancev Abrahamovic in člen poljskega kluba ter se-stavitelj programa večine zbornice grof Albert Dzieduszycki. Komturski križ Fran Josipovega reda držav. posl. Bulat, red železne krone III. vrste pa dr. Josip Sernee v Celju.

Za jubilejno dijaško ustanovo došli so začasnemu odboru sledeči darovi:

Poprej izkazanih	3017 „
Matija Sila, dekan v Tomaju	10 gld.
dr. Otokar Rybač, odvetnik v Trstu .	15 „
Ivan Dolinar, c. kr. učitelj na ljudski šoli	5 „
Alojzij Goljevšček c. kr. finančni komisar	10 „

Skupaj 3057 gld.

V zadnjem izkazu je bila ukupna svota po pomoti označena z 2921 gold., namesto pravilno 3017 gld.

Nadaljne darove sprejema blagajnik dr. Gustav Gregorin v Trstu (Via Molin piccolo šte. 3).

O premeščanju viteza Pokornega opaza »Naša Sloge«: Nam je drago, da moremo konstatovati izjavo glavnega glasila tukajšnjih Židov in italijanskih radikaleov, da je namreč vitez Pokorny slovenska žrtev, kakor je bil Rinaldini ter da se na isti način in od iste strani ruje tudi proti namestniku grofu Goëssu.

Le ne samo pol resnice! Iz »Lavoratora« posnemamo, da je imela socijalistiška »Federazione« te dni svoj shod v Rojanu ob »še precejšnji udeležbi«. Govor je bil o predstojajočih volitvah v okrajno blagajno. O predmetu je govoril tudi slovenski socijalist Kristan, in sicer tako, da je mogel napadati — »Edinost«.

Omenjal je našo izjavo, da nam je pač vsejedno, da-li zmagajo socijalisti ali liberalci! S to izjavo svojo da smo pokazali, kako da smo tudi mi — kakor sploh vsi buržoazijski listi — neprijatelji delavcev!!

Dalje je menil Kristan, da je sedanja borba socijalistov v okrajni bolniški blagajni še le začetek družnih borb. Bolniške blagajne morajo skrbeti za delavce v slučaju bolezni, v drugo pa da morajo biti tudi šola delavcem, da se nauče administrirati se sami. Vzglede da je dovolj, kako so vse uprave v rokah delavcev veliko bolje, nego one, ki so v rokah drugih slojev.

Tu vidimo zopet tisto staro taktiko tržaških socijalistov. Najprvo se pripoveduje samo pol resnice. S tem je oni, proti kateremu se govori, postavljen v krivo luč in odprta so vrata na stečaj — za insinuvacije, podtikanje in obsojanje. Ta taktika je gotovo komoda, ali originalna ni, še manj pa dostojna — dobre stvari. Borba delavcev za zboljšanje svojega stanja v gmoetnem in socijalnem pogledu pa je dobra stvar in ne potrebuje za svojo obrambo takih fines, ki ogorčajo druge in ki izivljajo na odpor. Socijalistiški govorniki bi pač več koristili tej dobri stvari, ako bi se ne posluževali takih sredstev.

Gospod Kristan je pač omenjal naše izjave, zamolčal pa je utemeljevanje, katerim smo podkrepili isto. Povedal je terej le pol resnice. Res je, da smo rekli, da je nam vsejedno, ali gospodujejo v okrajni blagajni liberalci ali pa sedanji uredniki »Lavoratora«; zamolčal pa je, da smo to izjavo svojo utemeljili, sklicujoč se na vnebovpijoče, nečuvno, poštenega javnega glasila ne vredno in socijalistiškega programa nedostojno nastopanje »Lavoratora« proti slovenskim obtožencem — ki so, izvzemši jedno samo osebo, — vsi iz najnižih slojev našega ljudstva. Zamolčal je našo konstatcijo, da »Lavoratore« drugače sodi o izgrelih, ako so izgrelniki Lahi, in drugače, ako so Slovenci, da torej tudi pri njem odloča le — narodni moment. S tem smo doveli ad absurdum ves socijalizem tržaški! Nadalje je zamolčal gospod Kristan, kako smo povdarjali tudi mi, da bi bilo nujno potrebno, da se radikalno preosnuje vsa uprava v okrajni bolniški blagajni, kako smo povdarjali, da bi se morale v takih slučajih, ko gre za splošno dobro, pustiti na strani vse razlike v političkem menenju ter da smo obžalovali, da nam je po postopanju »Lavoratora« onemogočeno sodelovanje v ta namen.

Vse to je zamolčal gospod Kristan in je po tej poti na-pol-resnice srečno dospel do zaključka, da smo sovražniki delavcev!! Sicer pa so dokazale razprave ravno letošnjega občnega zbora »Edinosti«, kakovi »sovražniki delavstva« smo mi, na kar hočemo posebno opozoriti v refleksijah, ki jih mislimo napisati o teh razpravah.

Lega della gioventù friulana. Pod tem naslovom se je pred nedolgo v Trstu in ravno kar v Gorici zasnovovalo društvo mladih radikalnih Italijanov. V označenju duha, ki veje v teh društvih,

naj služi dejstvo, da je bilo rečeno društvo v Trstu že enkrat razpuščeno radi velikega radikalnega italijanstva. Povodom konstituiranja te laške omladine v Gorici je došlo društvu brzojavnih pozdravov od vseh strani — Italije! Koperski dopisnik »Naše Sloge« pripoveduje, da so bili mejgratulantitudi dijaki učiteljske v Kopru. Dopisnik je radeveden, da-li so dijaki z vednostjo gospoda ravnatelja podali ta izraz svojega radikalnega čutstvovanja, da-li gospod ravnatelj odobrava ta korak in — ako ve o njem —, da-li jim hoče izdati pohvalnih dekretov, kakoršnih bi gotovo izdal slovenskim dijakom v sličnem slučaju!

Iz-pred sodišča. Danes sta stala pred porotniki 19-letni težak Rudolf Smrekar in 17-letni težak Ivan Kren, ker sta v noči med 24. in 25. julijem ulomila v trgovino Brimška. Dobila sta po 2 in pol leti ječe.

Opozorjamo naše rojake, posebno Vrdelee, Ivančane in Lonjerce na oglas g. Rapotec, mesarja pod Školom.

Brzojavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Dunaj 3. »Fremdenblatt« je izvedel, da bosta imenovana: deželni predsednik v Sileziji grof Clary-Aldringen, namestnikom za Štajersko in vodja okrajnega glavarstva v Bregencu, dvorni svetnik grof Thun Hohenstein, deželnim predsednikom v Sileziji.

Dunaj 2. Med odlikovane povodom jubileja je bil tudi državni poslanec dr. Menger. Podeljen mu je bil red železne krone. Isti pa je prijavil odprto pismo, v katerem izjavlja, da ob sedanjih političkih odnosajih ne more vsprejeti tega odlikovanja.

Dunaj 3. Govori se, da bodo deželni zbori sklicani za 28. dan tega meseca in sicer v zasedanje, ki bode trajalo samo tri dni. Potem se odlože in se snidejo zopet v marec za nadaljevanje svojega dela.

Budimpešta 3. Večina listov sodi neugodno v odgovoru grofa Thuna na interpelacijo radi izganjanja avstrijskih podanikov iz Prusije.

Washington 3. V nekem danes priobčenem poročilu priporoča vojni tajnik Alger, naj se regularno vojaštvo pomnoži na 100.000 mož, ki naj se deloma naberejo v novo pridobljenih deželah. Nadalje priporoča vojni tajnik, naj se zgradi železnica preko vse Kube, kakor pomirjujoče sredstvo. Na tej železnici naj bi namreč dobili dela vsi oni, ki so brez posla. Slednjič priporoča, naj se porabijo izredne svote v podporo bednim Kubancem.

Velika zaloga solidnega pohištva in tapecarij

od
Viljelma Dalla Torre v Trstu
Trg S. Giovanni hiš. šte. 5 (hiša Diana).
Absolutno konkurenčne cene.
Moje pohištvo donese srečo.

Svoji k svojim!

Kdor želi dobrega in svežega mesa in poštene cene, naj gre v

mesnico
Andreja Rapotec
Via Giulia šte. 54 (Pod Školom)

Svoji k svojim!

Naznanjam sl. občinstvu, da sem odprl novo trgovino na drobno in debelo z jesihom in finim oljem ter vsakovrstnega kolonijalnega blaga v ulici Poste Nuove šte. 3 (hiša Brunner.)
Josip Starè.

Slavnemu občinstvu naznanjam da sem nedavno odprl povsem novo, bogato založeno prodajalnico!

jestvin, kolonijalij in delikates.

Osobito pa opozarjam slavno občinstvo na sledeče predmete svoje prodajalnice: Na pristna vina v steklenicah po litru in pol litra istranska, dalmatinska bela in črna, izborna vipavska iz lastne kleti.

Nadalje se priporočam uljudno osobito pokrajinskim naročnikom za obilna naročevanja blaga, katero razpošiljam v vsaki množini s pošto, ali železnico. Jamčim točnost in brzino oddaje in izredno zmernost cen; če. naročniki dobe »Cenik« na zahtevo.

Konečno se priporočam tudi vsem če. družinam stanujočim blizu moje prodajalnice, da me češče počaste svojimi naročili. Naročeno dostavljan tudi na stanovanje.

Vsem gg. odjemnikom se zahvaljujem prav toplo že vnaprej za skazano mi naklonjenost ter beležim udanostno.

Anton Furlan, trgovec

v Trstu, via Crociera in piazza S. Francesco 2.

Odlikovan
**fotografski
atelier!**

Acquedotto h. št. 25.

Usojam si. naznaniti sl. občinstvu, da sem na Acquedottu št. 25 odprl svojo filijalko. Atelier je urejen moderno in preskrbljen aparati najnovejšega zistema. Fotografije v vsaki obliki do naravne velikosti na papirje vsaki obliki do naravne velikosti platin itd. itd. Izdelovanje natančno, dovršeno. Cene kolikor sploh možno nizke. Posebno se priporočam v izdelovanje skupin rodbinskih in drugih; reprodukcij po vsaki, tudi že obledeli fotografiji, oljnatih slik, akvarelov; fotografij v naravnih barvah. — Kdor se hoče prepričati, naj blagovoli osebno obiskati moj atelier in si ogledati tam izložene slike! Atelier je na Acquedottu št. 25

Anton Jerkič,

odlikovan fotografski atelier.

V Gorici:

V Trstu:

na Travniku 11.

na Acquedottu 25.

Njega svetost

Papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dru. Lapoponi-ju g. lekarnarju G. Piccoli-ju v Ljubljani prirčno zahvalo za doposlane jim stekleničice

tinkture za želodec

in so njemu z diplomom dné 27. novembra 1897. podelili naslov »**dvorni založnik Njehove svetosti**« s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb Njehove svetosti.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji zapisujejo bolehamim Piccoli-jevo želodčno tinkturo, katera krepi želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje

G. Piccoli,

lekarnar pri »Angelu« v Ljubljani na Dunajski cesti.

Tinkture za želodec pošilja izd. lovatelj v skatljah po 12 stekleničic za gld. 1.26 a. vr., po 24 stekleničic za gld. 2.40, do 36 stekl. za gld. 3.50, po 75 stekl. za gl. 6.50 (poštni paket ne čez 5 kl. težak), pa 110 za gl. 10.30.

Poštno mora plačati p. n. naročnik.

AITE & ZADNIK

V TRSTU,
via Nuova, vogel via S. Lazzaro 8.

TRGOVINA

TKANIN IN MODE.

Velika zaloga
moških in ženskih stoff za vse letne sezone.
Velik izbor
plaht, zagrinjal ter vsakovrstnega perila.

Zaloga drobnarije za šivilje, krojače in
kitničarke. — Veliki izbor perkala in satina
v najnovejšem risanju.
Sprejemajo se naročila moških oblek in
perila po meri.

CENE NIZKE.

Za mnogobrojni obisk se priporočata udana
AITE & ZADNIK.

Jakob Klemenc, zaloga manufakturnega blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1.

priporoča častitim svojim odjemalcem svojo proda-
jalnico, preskrbljeno z vsemi manufakturnimi
predmeti, zvezano s krojačnico za gospode.

Sokolska obleka kompl
gld. 23.—

Havelok nepremočljiv
od 10 do 16 gld.

Velik izbor

suknena in bombažna
blaga za moške obleke,
sraje iz žide, volne,
lawn-tennis, platna
itd., zaplestine, ovrta-
nikov, perila za moške,
ovratne v vseh barvah
in formah, nogovje,
rut, jopie vseh vrst
posebno za turiste in
kolesarje, modnih
predmetov, rokavice iz
nitij in kože, dežnikov
in solnčnikov.

Povodom svečanosti jubileja Njegovoga Veličanstva
velik izbor narodnih in avstr. zastav, transparentov
z avstrijskim orlom
po najnižjih cenah.

Na zahtevanje pošiljajo se uzorci vseh vrst z dotičnimi ce-
nami, poštne prosto.

Tržaška posojilnica in hranilnica, registrovana zadruga z omejenim poroštvom, ulica S. Francesco št. 2, I. nad.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi
ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni
davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na
vknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6%, na za-
stave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoludne in od 3—4
popoludne; ob nedeljah in praznikih od 10—12
dopoludne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 10—12 dopoludne
in vsaki četrtek od 3—4 popoludne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

Iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo
dobiva se po 40 nvc., 70 nvc. in 1 gld. po vseh le-
karnah. Zahteva naj se to

splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v originalnih steklenicah z varstveno znamko
„sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame
previdnostno samo steklenice s to varstveno
znamko kakor originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Cvet proti trganju.

(Liniment caspici).

Preiskušano mazilo — odpravlja bolečine pri kostibolu,
ganju in revmatizmu. — Ena steklenica z navodilom 50 nvc.
Razpošilja z obratno pošto najmanj dve steklenici
„Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj“
Ph. Mr. M. Leusteka v Lj ubljani.

Pri moji tvrdki

Schivitz & Comp. v Trstu

se dobivajo

stroji vsake vrste in potrebščine k istim.
Sesalke in brizgalke vsake vrste. Cevi iz
kovin, kavčuka in platna. Medeni in broneni
ventili, pipe itd. Orodje za obrtništvo in
kmetijstvo. Vse iz prvih tu- in inozemskih
tovarn. Nove posode »Emeri« in škropilnice
proti peronospori svojega izdelka in druge.

Garantiram dobroto vsega blaga.

Cene nizke.

Velika zaloga v ulici Zonta številka 5.

Mat. Živic, inženir.

Izdelujem tudi načrte za napravo novih to-
varn, mlinov, vodovodov, cest itd. — Moja
tvrdka prevzame tudi izvrševanje istih del.

V prodajalnici

mrtvaških predmetov

G. MONTANELLI-JA

Ponte della Fabbra in Via Torrente

se dobiva

izbrana priprava za male in odrasle. Vsakovrstne
mrtvaške krsto. Venci in evetlice za pogrebe. Venci
iz biserov. Sveče iz voska in drugi pogrebni pred-
meti po najugodnejših cenah.

Kolesar, a ne prodajalec naj sodi o kolesu!

Kdor želi omisliti si v resnici

kolo najboljše vrste
od sloveče avstrijske znamke

„Styria“ in „Styria“ original

— naj se obrne do —

L. Colobig v Trstu,

Via del Torrente številka 10.

Jedini in glavni zastopnik za:

Trst, Primorsko in Dalmacijo.

„THE GRESHAM“

angleško zavarovalno društvo na življenje v Londonu.

Aktiva društva do 31. decembra 1897. Kron 159.997.579.—

Letno vplačilo premij in obresti do 31. decembra 1897. » 28.823.375.—

Izplačana zavarovalnina in obresti od obstanka društva (1848.) . . . » 343.860.067.—

V letu 1897. izdanih 7468 polie za glavnic od » 67.331.351.91

Prospekti, ceniki in v obče vse druge informacije določijo se vsakemu na pismeno
vprašanje od niže imenovanega zastopstva, katero dopisuje v vseh jezikih.

Glavno zastopstvo v Trstu.

Via del Teatro št. 1, „Tergesteo“ Scala IV.

Iščejo se dobri agentje, zastopniki in potovalci.

Carl Greinitz Neffen,

Na Corsu št. 33.

podružnica Trst.

Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo,

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje
in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitiga železa,

vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč,
peči in štedilna ognjišča,

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne,
nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

Na najvišje povelje Njegovoga c. in kr. apostolskega Veličanstva.

XXXII. ces. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v tej državni polovini.

Ta denarna loterija, jedina v Avstriji zakonita dovoljena, obsega 12034 dobitkov
v gotovini v skupnem znesku 401.800 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron

Za izplačanje dobitkov jamči c. kr. loterijski zaklad.

Žrebanje nepreklicno dne 15. decembra 1898.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke dobiva se pri oddelku za državne loterije na Dunaju, I. Riemergasse 7, v loterijskih ko-
lekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni
načrti gratis za kupce srečk.

Srečke se določijo poštino prosto.

C. kr. loterijska direkcija
oddelek za državne loterije.